

Nouhra rejon d'ihre

Autor(en): **Djean de la Nê / Brodard, Jean**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **10 (1982)**

Heft 3

PDF erstellt am: **11.09.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-240431>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

NOUHRA REJON D' IHRE

Mè bon j'ami patijan,

Kemin le pâyèmin de l'abonnement à L'AMI DOU PATÈ ne contè pā, ne dèkrè pāo cîn ke vo ji din vouhra bochèta, kotiè patijan l'a oubyā dè le payi po chti an.

L'a adon rêchu on piti mo pour lou rapalā ha pitia dēvala ke lou gravāovè pā dè dremi. La grocha partcha, l'an vèchā chin ke lou j'irè dēmandā, adon ke di j'otro l'an ariondi a dji franc. Chu le billet dè pâyèmin, bin dutrè chē chon echkujā dè chi retā è l'an prè la peina di betā un piti mo d'inkoradzèmin pour kontinuā dè fère ha pitita revu. Dè to ka merci brāvè dzin. On piti mo, on coup dè padzo, on fôri, to chin fā dou bin, on chē chin pye utilo è on travalyè avu mē dè pyēji kan on chin que le travo y fā di kontin.

Ma li a achebin di j'otro, ke l'an profitā dè chi billet, po trère le pyin.... "Po pā mē pyi, lē tchē me n'AVS....(kemin che 8 fr. l'ochè na rēperkuchyon dondze-
raja po nyā lē dou bē!)" "Vēlyo pao mē bi, adon fo pa mē m'involyi vouhron papē" (Lan bin yu bi po yère la lētra ke lou dēmandāvè le pâyèmin!) "Ne vu pā. mē L'AMI DOU PATÈ pucheke tē to ēkri in franchē...." (Adon, ēkridē-no di j'artikle.. di novalē din vouhron patē. No dēmandin pā mi din la mējera yo ke vo chēdē ēkrirè)

Pè gran bouneu, chin irè le piti nombro. Lē rēponchē pyènè dè bon mot in'ēyivan ou kotiè lignè dè hou dzin ke chon djamé kontin.

Dēfindre nouhron patē, in ēkrijin in franchē ou un patē, inke portchē no fo komprindre, ke di duvè manyèrè on pou mantigni le patē. Lē tchē in rin fajin k'on le lē-chèrè muri.,. Nouhron dēvejā, lē nyā avu on mache dè j'otro j'afère, chin kon chin apachièvechichè. Le patē i prè jidè y kothemè, y j'ālyon à 'a manière dè vivre. Dēvejā le patē lē chē rēkonyèhre omo de la tēra, de la kanpanye din le 95 po thin di ka. Le ka y rēpon a chin ke la linvoua

di, è la titha ke kemandè y armonijè l'omo a chin ke di.
Prinnyin di j'égjinplyo:

Din la rëya dou dju, l'omo de la tëra cherè pao vithu kemin l'omo de la vela. Chon dëvejâ cherè paye nê. Derè min rido è in mo pye chimpyo chë j'afère tchë chi de la vela. L'omo de la kampanye, le payjan chuto, cherè pye étha-tchi a cha kotze dë tëra, a chon pays, a chë kothemè è a che n'âyon tchë l'omo de la vela. Adon ke hou ke chë tinyon in vela, l'an le pao pye vidzo, lè manèrè pye chutchè, è la parola pye fachila, chi de la campagne, l'arè le pã pye chur, le dëvejao pye direct è pã dë grantè manèrè po chë prëjintâ.

E portant, kemin le Bon Dyu la bin fê lè j'afère. Vuère dë kou no j'an yu di dzin de la vela, chotigny, in parola et avu lou ardzin, chin ke hou de la campagne iran in trin dë lëchi. La falyu dë hou de la vela, po fère a rëmarkâ ou payjan, la bioutâ dë chon travo, a hou ke vikchon a la campagne la tzanthe ke l'an dou gran è ke pouon adi rechpirâ. A vivre tru pri de la tëra on richkè dë n'in pã mē vère la bioutâ. Din lè dzouno chuto no vèlyin hou k'amëran ihre vithu in "moncheu" è ke vudran abandonâ le patè djudji tru grobo po nouhron tin. I fô inke hou de la vela, pour lou fère à rëmakâ, le bi l'âlyon ke l'omo de la tëra bëtè levè: chà vithir dë frotzon, avu chon trico fê dë lan'na dë falya pã dë-grëchya. Le tzotin, lè on dzoulayo dë vère hou bouébo, hou j'omo vithu dou madzeron, ke nê pa rintchë on n'âyon, ma on cour d'hichtoire.

Y rëgreto po mon konto, qu'a l'ëkoula, l'an abandonâ nouthè vilye tzan. Pê lou parolè è pè lou jè hou tzan chavan fère amâ a nouhrè j'infan pu a ti no j'otro, la ya k'on avè. Pê le tzan le patè pou achebin ihre mantinyè. Kan on moujè à Dzojè à Marc, ou chanoine Bovet, y Yerly Risse et tant dë j'otro, l'an chu pè le tzan fère amâ a l'omo chon travo, chon pays, cha familye. Din nouhron tin yo ke l'ërdzin contè chu to, y fo, ke hou ke chon rechponchâblyo dë nouhra jeunesse chatzan que le piëji dë vivre lè pã dë to pui chë payi avu de l'ardzin, ma d'amâ

la kotze dè tēra yo kon vi, avu tu chin ke la déchu.

In dēfindin le patē, brāve j'ami, vu dēfindē vouhron pays, vouhra familye, vouhrē tradichyon, è l'avigny. To chē tin in chti mondo. E che nouhrē fē-malē no j'apolyichan mi et mē din nouhron travo, chu chertin ke nouhron patē è nouhrē kotchemin cheran bin mi mantinyètè. Ma du le keminthēmin du mondo, la fēmala la volu chin ke falyi pao è no la rētravin, ouē kemin yē, plyēna bē bouna volontā, ma todoulon invidaja dē chin ke lē j'otro l'an, kan mimo chin ke la, lē pye bi è mēlya.

Ma pouartē rin. Inthinbyo, vela et kampanye, dzouno è min dzouno, dēfindin nouthron patē ke lē na retzethe ke nyon no pou prindre, ma ke no dēmandin portan tchè à partadji.

Djean de la Nē.

